

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی
۲۵ دسمبر ۲۰۲۱

اورهان پاموک به دلیل توهین به مصطفی آتاتورک مورد بازخواست قرار گرفته است!

اورهان پاموک که در سال ۲۰۰۶ نوبل ادبیات را از آن خود کرد، پس از مصاحبه‌ای در سال ۲۰۰۵ به جرم «توهین به ترک بودن» مورد دادخواست قرار گرفت.

وی در مصاحبه خود کشتار جمعی ارمنی‌ها در ترکیه در خلال جنگ جهانی اول و کردهای ترکیه در دهه ۱۹۸۰ را محکوم کرده بود. پاموک بعداً از این اتهام مبرا شناخته شد، اما هنوز بسیاری از ناسیونالیست‌های ترک او را نبخشیده‌اند.

اورهان پاموک اکنون نیز به دلیل «توهین» به مصطفی کمال آتاتورک، بنیان‌گذار ترکیه مدرن و تمسخر پرچم ترکیه در رمان جدیدش «شب‌های طاعون» مورد بازخواست قرار گرفته است.

رمان جدید اورهان پاموک نویسنده نامدار ترکیه‌ای به نام «شب‌های طاعون» بار دیگر برای این برنده جایزه نوبل ادبیات در دسر ایجاد کرده است. در حالی‌که دادگاه پرونده اتهام در مورد این رمان را در ماه اپریل مختومه اعلام کرده

بود این پرونده براساس شکایت تازه‌ای دوباره گشوده شد. او متهم به ترویج «نفرت و خصومت» با توهین به آتاتورک و تمسخر پرچم ترکیه شده است.

پاموک که این اتهامات را رد می‌کند. وی رمان جدید خود را ماه مارچ سال جاری در ترکیه منتشر کرد. نخستین شکایت علیه این کتاب در اپریل مطرح شد، زمانی که یک وکیل پاموک را به ترویج «نفرت و خصومت» با توهین به آتاتورک و تمسخر پرچم ترکیه متهم کرد. دادگاهی در استانبول به دلیل کمبود شواهد این ادعا را رد کرد، اما تارجان اولوک، وکیل مطرح‌کننده این شکایت علیه این تصمیم درخواست تجدید نظر کرد و تحقیقات در این مورد اکنون دوباره آغاز شده است.

اورهان پاموک پیش از این، پس از آن‌که در مصاحبه‌ای از کشتار ارمنی‌ها و کردها در سال ۱۹۱۵ سخن گفته بود، به اتهام «توهین به ملیت ترک» محاکمه شده بود. این اتهامات در سال ۲۰۰۶ رد شد و در همان سال پاموک به‌عنوان نویسنده‌ای که «در جست‌وجوی روح مالیخولیائی شهر زادگاهش (استانبول) نمادهای جدیدی را برای برخورد و آمیزش فرهنگ‌ها کشف کرده است»، برنده جایزه نوبل ادبیات شد.

کتابی در که در سال ۲۰۰۶ به نام «اورهان پاموک و تابوهای دولت ترکیه – آزادی اندیشه و بیان» نوشته بودم و توسط نشر ارزان در ستهلم منتشر شده است به مواضع پاموک درباره کشتار ارمنی‌ها و کردها در ترکیه و همچنین دادگاهی وی در این کشور پرداخته بودم. همچنین آثار وی را معرفی کرده بودم که در آن زمان تنها یک کتاب وی به نام «قلعه» به فارسی ترجمه شده بود و مترجم دیگری نیز همین کتاب را به نام «دژ» ترجمه کرده بود. همچنین در آن تاریخ هنوز اورهان پاموک جایزه نوبل نگرفته بود.

در مقدمه این کتاب نوشته بودم: «اورهان پاموک»، با تازمترین رمان خود به نام «برف»، به ویژه توجه زیادی را از محافل ادبی جهان برانگیخته است، در مصاحبه‌ای، با اشاره به کشتار جمعی ارمنه در سال ۱۹۱۵، در دوران ترکیه عثمانی، و کشتار ۳۰ هزار از شهروندان کرد در دهه‌های اخیر، از هموطنان خود خواسته است که با صداقت و شجاعت بیش‌تری به تاریخ میهن خود بنگرند و گذاشته را بکاوند.

پاموک در این مصاحبه می‌گوید: «آنچه در سال ۱۹۱۵ بر سر ارمنی‌ها آمد، فاجعه عظیمی بود که از ملت ترک مخفی نگاه داشته شده است. اما وظیفه ماست که از گذشته حرف بزنیم.» و ادامه می‌دهد: «من اصلاً (از این وضعیت) تعجب نمی‌کنم، زیرا حرف زدن درباره قتل عام یک میلیون ارمنی در دوران عثمانی، هنوز در این کشور تابو به شمار می‌رود و کسی حق ندارد آن را به زبان بیاورد. اما، زمان پیش می‌رود و مردم کم‌کم شروع کرده‌اند به صحبت کردن درباره آن.»

در جای دیگر از این کتاب می‌خوانیم: «مصطفی آلتین پینار، فرماندار شهرستان «سوتلجه» از توابع استان «اسپارتا» وقع در جنوب غرب ترکیه، بعد از انتشار متن مصاحبه پاموک در رسانه‌ها، بی‌درنگ دستور داد که کتاب‌های وی جمع‌آوری و در میدان عمومی شهر سوزانده شود. در مقابل، انجمن بین‌المللی قلم، این حرکت دادگاه ترکیه را محکوم کرده و به دفاع از آزادی بیان در این کشور برخاسته‌اند.»

قانون ۵۸۱۶ که بر اساس آن پاموک اکنون تحت پیگرد قانونی قرار گرفته است آتاتورک را در برابر هرگونه توهین توسط شهروندان ترکیه مصون می‌دارد. اگر پاموک در این پرونده مجرم شناخته شود با سه سال زندان روبه‌رو خواهد شد.

پاموک در بیانیه‌ای این اتهامات را رد کرده و نوشته است:

«در «شب‌های طاعون» که من پنج سال روی آن کار کردم، هیچ بی‌احترامی به بنیان‌گذاران قهرمان دولت‌های ملی که از خاکستر امپراتوری‌ها برپا شدند یا به آتاتورک وجود ندارد. به عکس، این رمان با احترام و تحسین به این رهبران آزادی‌خواه و قهرمان نوشته شده است.»

نهادهای مدافع آزادی بیان در سراسر جهان از اورهان پاموک حمایت کرده و از مقام‌های قضائی ترکیه خواسته‌اند که او را تحت پیگرد قضائی قرار ندهند.

برهان سونمز، رئیس انجمن جهانی قلم گفت:

«اورهان پاموک گنجینه ملی و دارائی ادبی ترکیه است. کلمات او در سراسر جهان طنین‌انداز است و باید از آن تجلیل شود، اما او بار دیگر به دلیل نوشته‌هایش مورد هدف قرار گرفته است. مقام‌های ترکیه بارها از قوانین جنایی برای به سکوت کشاندن کسانی که جرات می‌کنند سخن بگویند استفاده کرده‌اند و این مورد نیز از این قاعده مستثنی نیست.»

کارین دویچ کارلکار، مدیر بخش آزادی بیان انجمن قلم آمریکا، گفت:

«این اتهامات بی‌اساس قبلاً در دادگاه رد شده‌اند. بازگشایی پرونده، به‌رغم فقدان شواهد و تصمیم نخستین دادگاه مبنی بر عدم پیگیری آن، به فضای کلی سرکوب نویسندگان در ترکیه اشاره دارد و نشان می‌دهد که چگونه نظام حقوقی محدودیت‌های اقتدارگرایی وحشتناکی را برای آزادی بیان و خلاقیت ممکن می‌سازد.»

بر اساس گزارش انجمن قلم آمریکا، در سال گذشته میلادی دولت ترکیه دست‌کم ۲۵ نویسنده را زندانی کرده است و این کشور به لحاظ تعداد نویسندگان بازداشت‌شده سومین رتبه را در جهان دارد.

انجمن ناشران ترکیه نیز از دادستانی خواسته است تا تحقیقات در مورد اورهان پاموک را متوقف کند. این انجمن در بیانیه‌ای گفته است:

«موارد قضائی مانند این پرونده فشار سنگینی بر ناشران و نویسندگان وارد و فضایی از تهدید و تنش ایجاد می‌کند. این‌گونه مداخلات که به ممنوعیت عملی کتاب تبدیل می‌شود، به اصل جامعه دموکراتیک آسیب می‌رساند. ما از مقام‌های مسئول می‌خواهیم برای پایان دادن فوری به این پرونده اقدامات مشخصی انجام دهند.»

دانیل گورمن، مدیر انجمن قلم بریتانیا نیز در این‌باره گفت:

«این واقعیت که پرونده‌ای گشوده شده است، محدودیت‌های قابل توجه بر آزادی بیان را نشان می‌دهد که امروزه نویسندگان در ترکیه با آن مواجه هستند. ما از مقام‌های ترکیه می‌خواهیم که پرونده علیه پاموک را کنار بگذارند. ما به مبارزه علیه تلاش‌های مداوم دولت ترکیه برای ساکت کردن نویسندگان ادامه می‌دهیم.»

انتشار این رمان در زمان همه‌گیری ویروس کرونا و خلق دنیایی مشابه آنچه مردم جهان در دو سال اخیر تجربه کرده‌اند این شائبه را به‌وجود آورد که پاموک رمانش را در مدت همه‌گیری کرونا نوشته اما او در مصاحبه‌ای گفته بود به مدت ۴۰ سال در مورد این رمان فکر می‌کرده و نوشتن آن را قبل از شیوع ویروس کرونا آغاز کرده است. پاموک همچنین در مورد شباهت‌ها و تفاوت‌های داستان رمانش با دنیای این روزها گفته جهان رمان او از جهان امروز ترسناکتر است.

پاموک در سال ۱۹۵۲ در استانبول به دنیا آمد، در جوانی به اصرار خانواده‌اش در رشته معماری تحصیل کرد اما در ۲۲ سالگی به سمت علاقه واقعی خود یعنی نوشتن رفت و در دانشگاه استانبول روزنامه‌نگاری خواند، هر چند در این زمینه فعالیت حرفه‌ای نداشت.

نخستین رمان او با عنوان «آقای جودت و پسران» که در ایران نیز ترجمه و منتشر شده است، زمانی به چاپ رسید که پاموک ۳۰ ساله بود. در سال ۱۹۸۳، یک سال پس از این رویداد، پاموک با نخستین رمانش توانست برنده جایزه ادبی اورهان کمال شود و نام خود را در میان نویسندگان ترکیه مطرح سازد.

رمان «شب‌های طاعون» اورهان پاموک روایتی است از هم‌گیری طاعون در آغاز قرن بیستم میلادی. این رمان چند ماه پس از انتشار نسخه اصلی آن در ترکیه به فارسی ترجمه و از سوی انتشارات نگاه راهی کتابفروشی‌ها شد. «شب‌های طاعون» قصه‌های یک حاکم عثمانی، یک پزشک و یک سرگرد ارتش را روایت می‌کند که در یک جزیره خیالی در عثمانی با اپیدمی طاعون مبارزه می‌کنند.

پاموک در مصاحبه با روزنامه حریت نیوز درباره این رمان گفت: به مدت ۴۰ سال در مورد این رمان فکر می‌کردم و در طول چهار سال گذشته آن را نوشتم.

اورهان پاموک در پاسخ به چگونگی هم‌زمانی انتشار این کتاب و هم‌گیری بیماری کرونا گفت بابت این مساله «متعجب و شگفت زده» است.

نویسنده برنده نوبل ادبیات درباره داستان این کتاب گفت: داستان رمان در جهانی می‌گذرد که فکر می‌کردم مردم علاقه‌ای به آن موضوع ندارند اما به یک باره با هم‌گیری بیماری کرونا مردم این شیوه را زندگی کردند. پاموک درباره مقایسه دنیای کتابش و دنیای امروز گفت: جهان رمان من از جهان امروز ترسناک‌تر است. به گزارش روزنامه جمهوریت شب‌های طاعون یک رمان سیاسی - عاشقانه است با روایتی از سال‌های ۱۹۰۱ که در جزیره مینگر، ۲۹ مین استان امپراتوری عثمانی رخ می‌دهد.

اورهان پاموک نخستین نویسنده ترک زبان است که موفق به دریافت جایزه نوبل ادبیات شده است. او این جایزه را در سال ۲۰۰۶ دریافت کرد و بعد از دریافت این جایزه بود که به شهرت جهانی دست یافت.

اورهان پاموک (Orhan Pamuk) در خانواده‌ای ثروتمند در شهر استانبول به دنیا آمد. داستان بیش‌تر کتاب‌های پاموک در محله نیشانتاشی، یعنی همان محله‌ای که در آن بزرگ شده است، اتفاق می‌افتد.

اورهان پاموک این توانایی را دارد که با نثر ساده اما پر قدرت شخصیت‌هایش را شرح دهد. او قصه‌گوی خوبی است و در کتاب‌هایش داستان را به شکلی روایت می‌کند که علاوه بر این‌که داستان به شدت ملموس و آشناست، در لحظه بسیار نامتعارف و متفاوت است. سایت معتبر گودریدز در طی مقاله‌ای نثر اورهان پاموک را مشابه به نثر گابریل گارسیا مارکز دانسته است.

اورهان پاموک در کارنامه ادبی خودش هفده رمان و شش اثر غیر داستانی دارد.

به گزارش تیتز هنر، کتاب جدید پاموک یعنی «شب‌های طاعون» درباره یک پاندمی است که اوایل سده ۱۹۰۰ شکل گرفت بود و این در حالی است که اکنون طاعون قرن بیست‌ویکی یعنی کروناویروس نیز همه جای دنیا را گرفته است.

پاموک در یک مصاحبه جدید گفته است خیلی ناراحت شده که پاندمی راهش را زمانی به خیابان‌ها و جوامع امروز باز کرد که او در حال نوشتن چنین رمانی بود و این اتفاق باعث شد او روند کارش را آهسته کند؛ اما او حالا انگیزه کافی برای تمام کردن رمان دارد.

پاموک همچنین گفت می‌خواست به عنوان یک هنرمند بصری هم وارد این پروژه ادبی خود بشود و این همان کاری است که او با رمان «موزه معصومیت» انجام داده بود. به همین منظور در حالی که او داشت برای کتاب طاعون تحقیق می‌کرد، به بررسی کتاب‌های پزشکی، بروشورهای داروها و تصویرگری‌های آن بازه نیز پرداخت.

بر پایه تمام این محتواها، او در حالی که داشت فضای رمان را خلق می‌کرد، در یک دفتر یادداشت برای خود نقاشی‌هایی هم در ارتباط با کتاب انجام داد.

در عین حال وی گفت نمایشی از ۴۰ کپی از اقلامی که در رمان «موزه معصومیت» او به کار رفته بود قرار بود در پنج شهر چین به نمایش دربیاید، اما آن نمایش هم به خاطر پاندمی کووید-۱۹ به تاریخ دیگری موکول شده است. رمان «موزه معصومیت»، شاید کتابی باشد که از خواندنش هرگز خسته نشوید. اورهان پاموک داستان واقعی عشق و ناکامی کمال باسماچی و فوزون را به زیبایی نگاشته است. در طی داستان با سبک زندگی در استانبول آشنا می‌شویم و کمال را در فراز و نشیب‌های روابط خانوادگی و عاطفی‌اش دنبال می‌کنیم.

کتاب «استانبول: شهر و خاطرات»، یکی دیگر از مشهورترین آثار اورهان پاموک است که به اعتقاد خیلی‌ها شرح زندگی خود اورهان پاموک است. خود نویسنده نیز در کتابش می‌گوید: «من هنگام توصیف خود استانبول را توصیف کرده‌ام و هنگام توصیف استانبول خودم را توصیف کرده‌ام.»

«برف» یکی از آثار اورهان پاموک است که در آن تقابل سیاست و فرهنگ ملموس‌تر است. برف داستان شاعری تبعید شده به نام «کا» را بیان می‌کند که بعد از بازگشتش به ترکیه به شهر متروکه قارص سفر می‌کند. هدف ظاهری کا از آمدن به این شهر، تهیه گزارشی درباره خودکشی دختران مذهبی آن شهر است. اما او درگیر اتفاقاتی می‌شود و متوجه می‌شود که افراد گوناگونی در حال تعقیب او هستند.

«نام من سرخ» را می‌توانیم مشهورترین اثر اورهان پاموک بدانیم که در سال ۱۹۹۸ منتشر شد. پاموک این کتاب را تحت تاثیر کتاب آنک نام گل اثر اومبرتو اکو فیلسوف ایتالیایی نوشته است. داستان این رمان در زمان امپراطوری عثمانی و پادشاهی سلطان مراد سوم رخ می‌دهد و شخصیت‌های اصلی داستان نقاشان هستند. پاموک در این کتاب روابط شرق و غرب را شرح می‌دهد.

«پدرم» کتاب کم حجمی است و اورهان پاموک در این کتاب، به شرح مختصری از زندگی خود و پدرش می‌پردازد، پدری که در دوران کودکی او و خانواده‌اش را ترک کرده است اما با این وجود هنوز برای اورهان عزیز است.

در شروع به نظر می‌رسد که قرار است ماجرای تقدیر پسری قدرشناس از پدرش را بخوانیم اما کتاب به این سادگی دروغین تن نمی‌دهد و به تدریج ما را درون دست‌اندازهایی می‌اندازد که همه فرزندان با والدین‌شان داشته‌اند، پستی بلندی‌هایی ناشی از اختلافات نسلی، ماجرای همیشگی بلوغ و گسستن از هویت والدینی که در جوانی تمام تلاش‌مان را می‌کنیم که به آن‌ها شبیه نباشیم اما یک روز به خودمان می‌آییم و پدر یا مادرمان را در خودمان می‌بینیم.

«خانه خاموش»، ماجرای سه نسل در یک خانواده است که هر کدام از طریق تک‌گویی ماجرای زندگی و گذشته خود را بیان می‌کنند. تک‌گویی‌ها مانند حلقه‌های زنجیر به یکدیگر پیوند می‌خورند و ساختار اصلی رمان را تشکیل می‌دهند. پنج شخصیت اصلی در این رمان به روایت‌های جداگانه‌ای می‌پردازند؛ اما این روایت‌ها در عین مستقل بودن با یکدیگر در هم می‌آمیزند و به نوعی کامل‌کننده یکدیگر هستند.

«کتاب سیاه» در سال ۱۹۹۰ چاپ و منتشر شد و درباره هویت انسان‌هاست. این پرسش که ما چه کسی هستیم یا می‌توانیم خودمان را تغییر دهیم در داستان به دو چیز وابسته است: هویت استانبول به عنوان یک شهر و هویت مردم ترکیه، همان‌طور که گالیپ در طول داستان به دنبال رویا در شهر می‌گردد ما متوجه تفاوت‌های بسیار زیاد مناطق مختلف استانبول می‌شویم، شهری که قسمت شرقی و قسمت غربی، سنت و مدرنیته، فقیر و غنی، شهری و روستایی، مسلمان و سکولار همه و همه با هم در آن وجود دارند.

«شوری در سر» در سال ۲۰۱۵ منتشر شد و به حاشیه‌نشین‌های استانبول، که از روستاهای خاک گرفته شرق آناتولی در دهه پنجاه و پس از آن به استانبول رفتند و محله‌هایشان را به وجود آوردند. این اثر اورهان پاموک روح استانبول و انسان حاشیه‌نشین شهری را احضار می‌کند و آن‌قدر خرده روایت برایش می‌سازد که او در حجم اتفاقات عجیب گم می‌شود.

داستان پر از شخصیت‌های متفاوت است کارگران فصلی، لبنیات‌فروش‌ها، چپ‌های اسلحه به دست، ناسیونالیست‌های خشن، اسلام‌گراها، ماموران رشومگیر دولتی، تازه به دوران رسیده‌ها، گنگسترهای بسازوبفروش و...

«زنی با موهای قرمز» رمان عاشقانه پاموک است که در سال ۲۰۱۶ منتشر شد. پاموک موضوعات جاری را از طریق افسانه‌های زمان‌های مختلف درهم آمیخته و آن را با عشق، حسادت، و رابطه بین پدر و پسر، به وسیله تصاویری که از حوادث تاریخی ایجاد می‌کند، نشان می‌دهد.

پسری جوان که برای تامین مخارج کنکور و دانشگاه به روستایی در اطراف استانبول می‌رود و شاگرد اوستا محمود چاه‌کن می‌شود. پدر جم، او و مادرش را رها کرده است، به همین خاطر این پسر جوان، اوستا محمود را جای پدر خود می‌بیند اما... در مدت زمانی که شاگرد اوستا محمود است، جم عاشق زنی با موهای قرمز می‌شود، عشقی که زندگی‌اش را برای همیشه تغییر خواهد داد.

پاموک در رمان «زندگی نو» با استفاده از ترکیب زاویه دید اول شخص و سوم شخص به تقابل‌هایی چون زندگی نو در مقابل زندگی کهنه و قدیمی؛ واقعیت‌ها و عینیت‌ها در کنار تخیل و ذهنیت‌ها؛ پختگی و تجربه در برابر بی تجربگی و خامی جوانی؛ سنت در مقابل مدرنیته، فرهنگ غرب در برابر فرهنگ شرق می‌پردازد. وی از مسائلی چون عشق، مرگ، هستی، تصادف در زمان و مشکلات انسان شرقی در عصر بحران زده و خوشبختی‌های نامحسوس می‌گوید.

تاریخ ترکیه پر از نویسندگانی است که تهدید و دستگیر شده و یا به زندان افتاده‌اند. برای مثال الیف شافاک برای کتاب «حرمازاده استانبول» به جرم توهین به ترک بودن دادگاهی شده و اورهان پاموک قبلاً نیز به دلیل بیان دیدگاه‌هایش در مورد مسئله کردها و ارامنه مدت‌ها مورد انتقاد رسانه‌ها قرار گرفته بود. اورهان پاموک طرفدار بیان آن مسایل است که در ترکیه تابو شده‌اند و به همین دلیل حتی به مرگ هم تهدید شده است.

حتی خانم شافاک به‌نوعی متهم به همدستی با کودتاچیان کردند.

ناسیونالیست‌های ترک و در راس همه دولت‌ها در ترکیه سعی می‌کنند مسئله کشتار کردها و ارامنه به فراموشی سپرده شوند و کسی در مورد آن‌ها جمله‌ای به زبان نیاورد.

پاموک همیشه مدافع حقوق روزنامه‌نگاران بوده و همه جا با صدای بلند اعلام کرده که یک نویسنده یا روزنامه‌نگار نمی‌تواند جرمی مرتکب شود که منجر به سلب آزادی‌اش گردد.

اورهان پاموک یکی از اولین نویسندگانی بود که درباره نسل‌کشی ارامنه در سال‌های ابتدایی جنگ جهانی اول در ترکیه سخن به زبان آورده است. او در این باره گفته است: «سی هزار کرد و یک میلیون ارمنی در این کشور کشته شده‌اند.

تقریباً هیچ‌کس جرات نمی‌کند اسمی از آن ببرد. اما من این کار را می‌کنم.»

پاموک فتوای قتل سلمان رشدی نویسنده کتاب آیات شیطانی توسط آیت‌الله خمینی را محکوم کرده است.

اورهان پاموک به‌عنوان پر افتخارترین نویسنده ترکیه است. او برنده جوایزی مانند جایزه ترجمه بریتانیا برای رمان قلعه سفید، جایزه صلح کتاب‌فروشان آلمان، جایزه آیدین دوغان و مهم‌تر از همه جایزه نوبل ادبیات شده است. سخنرانی پاموک در هنگام دریافت این جایزه بسیار قابل توجه بوده است: «تنها با نوشتن کتاب‌هایم بود، که توانستم جهان اطرافم

را بهتر و بیش‌تر بشناسم. نام من سرخ و کتاب سیاه دید مرا به اصالت گسترده‌تر کردند و کتاب استانبول و برف سختی‌های زندگی برون مرزی را برایم معنی کرده‌اند.»

اورهان پاموک، ۶۵ ساله، اهل استانبول است. می‌گوید روزانه ده ساعت در دفتر کارش مشغول نوشتن است و اگر بتواند روزی نیم صفحه بنویسد که راضی‌اش کند، روز خوبی داشته.

کتاب‌های پاموک فقط به ترکیه محدود نیستند و به ۵۶ زبان زنده دنیا ترجمه شده‌اند.

بی‌تردید دیوار چینی بین نویسندگی و سیاست وجود ندارد اما نویسنده اگر می‌خواهد مردمی باشد باید بر علیه قدرت باشد و نه این که با مصلحت روز با سوار شدن به موج‌های سیاسی خود را مطرح کند. او می‌گوید: نویسنده‌ای که با یک موج سیاسی بیاید با موج دیگری خواهد رفت.

در ترکیه به ویژه سال‌های اخیر اعمال سانسور شدیدتر شده است و به ویژه روزنامه‌نگاران زیادی از کار برکنار و حتی زندانی شده‌اند. ارسلان فصیحی یکی از مترجم و ویراستار ایران نام آشنا است. رمان «ملت عشق» الیف شافاک با ترجمه ارسلان فصیحی به چاپ چهل‌ودوم رسیده است. همچنین ارسلان فصیحی نخستین کسی بود که آثار پاموک را به فارسی برگردانده است.

لازم به یادآوری است که تانر آکچام، جامعه‌شناس، مورخ ترک زبان و استاد دانشگاه «مینه سوتای» آمریکا که جزو نخستین متفکران ترک زبانی بود که تابوی صحبت در مورد نسل‌کشی ارمنه توسط ترک‌ها را شکست و به همین خاطر بارها نیز به زندان افتاد، متعقد است که رقم اصلی بیش از این است.

وی که کتابش تحت عنوان «اقدام شرم‌آور: نسل‌کشی ارمنی‌ها و مساله مسئولیت‌پذیری ترک‌ها» به زبان فارسی نیز ترجمه شده است، به رادیو فردا، گفته است: «مساله حائز اهمیت، این است که در پاورقی اسناد مذکور آمده است که رقم اصلی در حدود سی درصد بیش از این رقم است. بنابراین، با اندکی محاسبه می‌توان گفت: در حدود یک میلیون و دویست هزار ارمنی ساکن آناتولی شرقی در آن زمان، مجبور به مهاجرت شده‌اند.»

شکی نیست که نویسنده اگر به کار خود اعتقاد داشته باشد و برای ارتقا سطح اندیشه، آگاهی و آزادی جامعه بنویسد، این تهدیدها و فشارها تاثیری در چرخش بیان و قلم او نخواهد داشت. همان‌طور که می‌بینیم در شافاک و پاموک تاثیر نداشته و آن‌ها مرعوب این تهدیدها و دادگاه‌ها نشده‌اند. هم‌اکنون نویسندگان و روزنامه‌نگاران بی‌شماری همچون اعضای از کانون نویسندگان ایران همچون رضا خندان(مهابادی)، بکتاش آبتین، کیوان باژن و آرش گنجی در ایران زندانی هستند که تنها جرم‌شان مخالفت با سانسور و دفاع‌شان از آزادی بیان و قلم و حقوق و آزادی‌های مردم است.

طبیعی‌ست که کوشندگان راه آزادی و قلم و همچنین جنبش‌های اجتماعی ایران و ترکیه روابط تنگاتنگی با همدیگر داشته باشند و متحدانه برای رسیدن به یک جامعه آزاد و برابر و انسانی مبارزه مشترکی داشته باشند. همچنین با صدای بلند خواهان لغو همه قوانین ظالمانه و سانسور و اختناق و آزادی بی‌قید و شرط و فوری همه زندانیان سیاسی و اجتماعی و فرهنگی در هر دو کشور شوند.

جمعه سوم دی [جدی] ۱۴۰۰ - بیست و چهارم دسمبر ۲۰۲۱